KÓPIA

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: nedeľa, 28. mája 2023 8:36
Komu: oszp.SI@minv.sk
Predmet: OU-SI-OSZP-2023/000550-015 (EIA: Rozšírenie výrobných kapacít)

Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Skalica zo zisťovacieho konania č. OU-SI-OSZP-2023/000550-015

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Skalica zo zisťovacieho konania č. OU-SI-OSZP-2023/000550-015zo dňa 25.05.2023 (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/rozsirenie-vyrobnych-kapacit-1**) sa odvolávame, nakoľko sa domnievame o jeho nezákonnosti z nasledovných dôvodov:**

1) Podstata rozhodnutia podľa §29 ods.3 zákona EIA (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-3) je výrok rozhodnutia o tom, či budú ďalej hodnotiť vplyvy zámery na životné prostredie podľa zákona EIA alebo posudzovanie environmentálnych vplyvov skončí rozhodnutím zo zisťovacieho konania; jadrom rozhodnutia je podľa .29 ods.3 zákona EIA aplikácia kritérií podľa prílohy č.10 k zákonu EIA na zámer, pričom sa pri tom zohľadňujú aj doručené stanoviská. Iným slovom, rozhodnutie zo zisťovacieho konania je determinované úvahou úradu o tom, aké vplyvy sa predpokladajú a to z vecných hľadísk určených prílohou č.10 k zákonu EIA.

Podľa §11 a §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. sa územie nesmie zaťažovať nad zákonom prípustnú mieru, pričom zaťaženie územia sa vždy skúma podľa ukazovateľov a prahových hodnôt osobitných hmotno-právnych predpisov chrániacich životné prostredie alebo jeho zložky. Zo systematického hľadiska a postavenia zákona o životnom prostredí v slovenskom právnom poriadku sa jedná o právny predpis, ktorý sa uplatňuje naprieč právnym poriadkom vždy, keď je predmetom rozhodovania životné prostredie alebo jeho zložky.

Tým, že napadnuté rozhodnutie vo vyhodnotení kritérií podľa prílohy č.10 zákona EIA nevyhodnocovalo žiadne ukazovatele podľa osobitných hmotno-právnych predpisov, je úvaha úradu nie voľnou úvahou ako predpokladá §47 ods.3 správneho poriadku ale svojvoľnou úvahou urobenou mimo zákonnom predpokladaný rozsah úvah, ktoré sa pri skúmaní zaťaženia životného prostredia majú aplikovať.

Vyhodnotenie v zmysle §11 a §12 zákona o životnom prostredí predstavuje minimálny nutný rozsah skúmania vplyvov na životné prostredie nakoľko rozhodnutím zo zisťovacieho konania sa podľa §29 ods.12 zákona EIA prekonáva hmotnoprávna ochrana životného prostredia určeného §11 zákona o životnom prostredí a súčasne aj procesnoprávna ochrana podľa §38 ods.3 zákona EIA.

Keďže rozhodnutie zo zisťovacieho konania o ďalšom neposudzovaní konštatuje, že zámer je v území prípustný (čoho dôsledok je prekonanie hmotnej aj procesnej ochrany životného prostredia uvedeného v predchádzajúcom odstavci), je potrebné vyhodnotiť a riadne zdôvodniť zákonom predpokladaným spôsobom, prečo úrad dospel k takémuto záveru.

Účelom rozhodnutia zo zisťovacieho konania je ipso facto konštatovať prípustnosť daného zámeru v území spôsobom opísaným vyššie, čím sa súčasne napĺňa účel a ciel zákona podľa §2 písm.b, písm.c a písm.e zákona EIA.

Napadnuté rozhodnutie je preto arbitrárne, svojvoľné, nepochopiteľné a nepreskúmateľné.

2) Účelom zisťovacieho konania je však nielen konštatovať prípustnosť zámeru v území podľa §11 zákona o životnom prostredí z hľadísk podľa kritérií prílohy č.10 k zákonu EIA vyhodnotených spôsobom predpokladaným §12 zákona o životnom prostredí, čím sa napĺňa účel zákona podľa §2 písm.b, písm.c a písm.e zákona EIA.

Číslo spisu *Por.č.záznamu* *Číslo záznamu* *Typ záznamu* *Forma originálu*
OU-SI-OSZP-2023/000550 *018* *0003050/2023* *Externý doručený záznam* *hodnoverná elektronická*

KÓPIA

Podľa §29 ods.13 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „*Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie.*“

Uvedené ustanovenia zákona EIA neboli dodržané.

Povinnosti formulované v rozhodnutí *podmienkami č.1, č.2, č.3, č.4, č.5, č.7 a č.8* je parafrázou právnych povinností, ktoré vyplývajú z osobitných právnych predpisov.

Pod podmienkou podľa §29 ods.13 zákona EIA je nutné vnímať takú podmienku, ktorou sa naplní účel zisťovacieho konania podľa §2 písm.d zákona EIA a to „*určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia*“; čo s odkazom na ustanovenia zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. znamená naplniť požiadavku §17 ods.1 zákona o životnom prostredí „*Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie.*“

Podmienkou podľa §29 ods.13 zákona EIA sa teda rozumejú konkrétne environmentálne opatrenia, ktoré predchádzajú alebo zmierňujú negatívne dôsledky navrhovaného zámeru. Takéto opatrenia v rozhodnutí uložené neboli; v rozhodnutí boli uvedené iba neurčité zásady, ktoré má navrhovateľ dodržať.

Ako najvýznamnejší nedostatok v tomto smere vnímame aj neurčenie celkového kumulatívneho zaťaženia vôd určením prahových hodnôt pre jednotlivé parametre ukazovateľov vodného zákona a jeho vyhlášok pri dodržaní ktorých sa dá predpokladať dosahovanie dobrého stavu vôd; obdobne tak aj určenie prahových hodnôt pre celkové humulatívne zaťaženie územia hlukom a emisiami do ovzdušia. Len tak sa dá hovoriť o účinnej ochrane a naplnení cieľa a účelu zákona EIA.

Rozhodnutie v časti podmienok rozhodnutia podľa §29 ods.13 zákona EIA je nezákonné a v rozpore s uvedenými právnymi normami.

3) V dôsledku novelizovanej druhej vety §24 ods.2 zákona EIA je rozhodnutie o pripomienkach a námietkach verejnosti konečné a ide ipso facto o krížovú novelu koncentračnej zásady podľa §36 ods.2 a §61 ods.3 stavebného zákona pre tých účastníkov územného a stavebného konania, ktorým účastníctvo v povoľovacom konaní vyplýva z procesu EIA. Touto zmenou bola lehota, v ktorej sa verejnosť môže k zámeru vyjadriť s legitímnym očakávaním definitívneho rozhodnutia o jej právach a záujmoch posunutá ešte pred začatie územného alebo stavebného konania a posledným termínom, kedy si môže verejnosť svoje práva uplatniť je totožná s odvolacou lehotou pre podanie odvolania voči rozhodnutiu EIA. V nasledovných povoľovacích konaniach už nemá právo vznášať pripomienky ale len si skontrolovať plnenie podmienok EIA formou prerokovania stavebného projektu (nepriamy dôsledok vzhľadom na koncentračnú zásadu podľa starého stavebného zákona č.50/1976 Zb. ale aj priamy dôsledok zmeny procesu podľa §36 nového zákona o výstavbe č.201/2022 Z.z.). To má však závažné dôsledky v posune a zmene charakteru procesného postavenia verejnosti vzhľadom na funkcie, ktoré verejnosť svojou účasťou v konaní vykonáva a to sú predovšetkým funkcie iniciovania odbornej diskusie a nastoľovania tém na jednej strane a kontrolná funkcia projektovej prípravy navrhovateľa a rozhodovania štátnych orgánov na strane druhej. Takýto posun je v súlade s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR aj Ústavného súdu SR, ako aj v súlade so systematikou legislatívy životného prostredia a to najmä dôsledok §15 a §19 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb.

Čo sa týka dotknutej verejnosti, tá je definovaná v §3 písm.s zákona EIA ako „*verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v tomto zákone má záujem na takom konaní*“.

Súčasne podľa §177 ods.2 Správneho súdneho poriadku „*Ochrany iných ako subjektívnych práv sa môže domáhať len prokurátor alebo subjekt výslovne na to oprávnený zákonom.*“; podľa §178 ods.3 SSP „*Zainteresovaná verejnosť je oprávnená podať správnu žalobu proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy, ak tvrdí, že tým bol porušený verejný záujem v oblasti životného*

KÓPIA

prostredia.“

Zainteresovaná verejnosť teda podaním odvolania plní úlohu neštátneho kvázi-prokurátora v oblasti verejných záujmov životného prostredia a to formou aktívnej žalobnej legitimácie voči rozhodnutiam verejnej správy týkajúcich sa životného prostredia. Zo systematiky zaradenia súdnej moci a prokuratúry medzi ústavné orgány, ktoré sú kontrolnými voči výkonným ústavným orgánom (vláda a prezident).

Rozdiel medzi prokurátorom a verejnosťou je v možnostiach predsúdnej aktívnej legitimácie. Prokurátor zásadne nemá postavenie účastníka konania a predsúdnu ochranu práv realizuje osobitným postupom prokurátorského dohľadu podľa zákona o prokuratúre. Verejnosť naopak má zásadne charakter účastníka konania a teda predsúdnu ochranu verejných práv a záujmov životného prostredia realizuje procesným úkonom odvolania voči rozhodnutiu EIA; tento charakter je posilnený aj osobitným inštitútom odvolania podľa §24 ods.4 zákona EIA, kedy verejnosť môže do procesu vstúpiť aj po ukončení prvoinštačného konania a upozorniť na vecné či procesné pochybenia v konaní.

Z uvedeného však nutne vyplýva, že verejnosť v zisťovacom konaní predstavuje nielen odborný prvok inicializácie odbornej diskusie, ale plní si úlohu kontroly rozhodovania štátnych orgánov v oblasti životného prostredia. Právo na životné prostredie a spolurozhodovanie o ňom (čl.44 a čl.45, čl.30 ods.1 Ústavy SR, čl.37 a čl.41 Charty základných práv občanov EÚ a čl.3 až čl.6 Aarhuského dohovoru) sa v procesnej rovine zhoduje s procesnými úkonmi, ktorými sa verejnosť vyjadruje, dáva pripomienky, námietky a návrhy. Právo na spravodlivosť (čl.47 Ústavy SR, čl.47 Charty základných práv občanov EÚ a čl.9 Aarhuského dohovoru) sa prelína s kontrolnou funkciou štátnych orgánov a je realizovaná procesnými úkonmi podania odvolania a prípadnej správnej žaloby.

Tým sa však aj mení procesné postavenie verejnosti počas trvania správneho konania v jeho rôznych etapách a tento charakter je potrebné zohľadňovať. Počas prvoinštančného konania je verejnosť výlučne subjektom spravovaným, (ako všetci účastníci konania) a úrad je subjektom spravujúcim; podaním odvolania sa táto pozícia mení a posúva – verejnosť je už nielen subjektom spravovaným ale zároveň kontrolným; odvolacie body sú identifikáciou nezákonnosti konania (či už pre vecné, právne, materiálne či procesné pochybenia) a z funkčného hľadiska sú prvkom internej kontroly, kedy sa náprava dá dosiahnuť druhostupňovým rozhodnutím či už vo forme zmeny alebo zrušenia napadnutého rozhodnutia. V prípade neúspechu sa podanie žaloby funkčne kontrola verejnosťou stotožňuje externou kontrolou, kde kontrolu vykonávajú správne súdy na základe správnej žaloby zainteresovanej verejnosti. Túto tendenciu vidíme nielen v slovenskom práve ale aj v európskom práve (občania môžu žalovať štát na Súdnom dvore EÚ) ale aj v práve medzinárodnom (fyzické osoby môžu iniciovať medzinárodný súdny spor so štátom v niektorých oblastiach – napr. týkajúcich sa ľudských práv). V konečnom dôsledku tak rozhodnutia úradov nebudú skúmať len slovenské súdy všetkých inštancií ale aj Súdny dvor EÚ z hľadiska dodržania práva EÚ ale aj Európsky súd pre ľudské práva v oblasti porušenia základných ľudských práv a slobôd. Verejnosť sa tak dopĺňa s pôsobnosťou prokurátora, ktorý preskúmava zásadne právoplatné rozhodnutia.

Keďže vox populi vox dei (hlas ľudu, hlas boží) a keďže božie mlyny melú pomaly ale isto, aj v oblasti svetskej spravodlivosti sa občania vedia domôcť svojich práv, hoci je to beh na dlhé trate. Lenže aj v tejto oblasti máme prvé prelomové rozhodnutia, napr. rozhodnutie Súdneho dvora EÚ č. C-416/10 (Pezinská skládka), ktorým SDEÚ rozšíril pojem štát a uviedol, že znením smerníc nie sú zaviazané len vnútroštátne súdy, ale aj ostatné orgány verejnej moci, ako aj iné verejné orgány. Cieľ smerníc je záväzný pre všetky orgány, ktoré sú na základe rozhodnutia štátu zodpovedné za poskytovanie verejných služieb a ktoré majú na tento účel určité osobitné právomoci, ktoré sú nad rámec pravidiel medzi jednotlivcami či pravidiel medzi občanmi a štátom. Cieľom napr. Smernice EIA je čo najvyššia možná miera informovanosti o životnom prostredí a najvyššia možná miera participácie verejnosti vykonaná podľa čl.5 až čl.8 Smernice o EIA v konsolidovanom znení (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:02011L0092-20140515). V tomto kontexte je dôležitá recepčná norma §66 zákona EIA, ktorá do slovenského poriadku priamo inkorporuje Smernicu o EIA a tá je teda priamo vykonateľná a to nielen prostredníctvom tzv, transpozičných noriem práva, ale priamo odvolaním sa na znenie Smernice.

Odvolanie je treba zároveň chápať obdobne ako prokurátorské opatrenie (protest alebo upozornenie na nezákonnosť), ktoré nie je definitívne a je možné ho prekonať, ale toto prekonanie odvolania je nutné riadne

Číslo spisu | Por.č.záznamu | Číslo záznamu | Typ záznamu | Forma originálu
OU-SI-OSZP-2023/000550 | 018 | 0003050/2023 | Externý doručený záznam | hodnoverná elektronická

KÓPIA

zdôvodniť tak, aby bolo preskúmateľná a porozumiteľná a to nielen z hľadiska slovenského práva posudzovania vplyvov na životné prostredia ale aj priamo z hľadiska dodržiavania Smernice o EIA.

4) ZDS navrhlo viaceré environmentálne opatrenia, pričom úrad nevyhovel ani jednému z nich (neuviedol ich v podmienkach rozhodnutia); toto však nezdôvodnil podľa §20a písm.a zákona EIA (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-20a.odsek-1.pismeno-a), t.j. neuviedol dôvody, pre ktoré návrhy zmierňujúcich opatrení do výroku rozhodnutia nezahrnul.

Návrhy zmierňujúcich opatrení boli dostatočne jasné, konkrétne a je z nich zrejmé k čomu smerujú; ich účelom je zabezpečenie zlepšenia životného prostredia a teda naplnenie účelu zisťovacieho konania podľa §2 písm.d zákona EIA (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-2.pismeno-d). Návrhy zmierňujúcich opatrení teda boli dôvodné; bolo úlohou úradu rozhodnúť aj či sú v danom prípade opodstatnené a teda či majú byť uložené ako podmienky rozhodnutia. Bez takéhoto zdôvodnenia, ktoré je v zmysle §20a písm.a zákona EIA osobitnou náležitosťou rozhodnutia zo zisťovacieho konania je napadnuté rozhodnutie neúplné (nemá všetky náležitosti podľa osobitného právneho predpisu) a súčasne je arbitrárne a svojvoľné, lebo nie je možné zistiť, prečo návrhy ZDS sa do podmienok rozhodnutia nedostali.

Tu je potrebné aplikovať výklad podľa judikatúry a metodiky ESĽP (napr. Hiro Balani v. Španielsko, § 28:; Bochan v. Ukrajina, § 84; Krasulya v. Rusko, § 52 - https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_ENG.pdf) je úrad aplikácie práva povinný pripomienky účastníka vyhodnotiť či sú odôvodnené (relevantné a dostatočne konkrétne) a následne či sú aj opodstatnené (vecne správme - well-founded). To korešponduje s požiadavkami §47 ods.3 správneho poriadku, kedy pripomienky musia byť vyhodnotené vo vzťahu k vecnej správnosti (voľná úvaha o hodnotení dôkazov) ako aj musia byť právne posúdené (kauzálnu nexus).

Z uvedeného vyplývajú 4 kvalitatívne stupne argumentácie: reálny dôvod, deklarované odôvodnenie, dôvodnosť a opodstatnenosť. Reálny dôvod je skutočný záujem, ktorý účastník konania reálne sleduje. Deklarované odôvodnenie je istá právna kategorizácia, subsumácia pod zákonom predpokladané dôvody- To je to, čo ESĽP označuje „well-based“. Dôvodnosť je „well-founded“. Nedôvodnosť (t.j. nedostatočná dôvodnosť žaloby spôsobuje jej odmietnutie; nedostatočná dôvodnosť pripomienky spôsobuje jej neakceptovanie). Dôvodnosť spôsobuje meritórne skúmanie opodstatnenosti dôvodný žalobných bodov, pričom sa rozhoduje vo veci návrhu samotného.

ZDS je toho názoru, že pripomienky ZDS ohľadne zmierňujúcich opatrení sú odôvodnené aj dôvodné; sú zároveň spôsobilé byť uložené ako konkrétne opatrenia aj ako podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona EIA. O tom, či teda opatrenia navrhované ZDS majú byť uvedené ako podmienky rozhodnutia je potrebné rozhodnúť ich vecným vyhodnotením v tom smere, či riešia identifikovaný negatívnym vplyv na životné prostredie a či sa nimi dosahuje zlepšenie životného stavu alebo sa nimi predchádza vzniku negatívneho stavu životného prostredia..

Úvaha či ich úrad považuje aj za opodstatnené a prečo; to mal byť podstatou vyhodnotenia podľa §20a písm.a zákona EIA a na základe tohto vecného vyhodnotenia malo byť aj následne prijaté rozhodnutie o akceptácii či neakceptácii návrhu environmentálneho opatrenia ako záväznej podmienky rozhodnutia. Napadnuté rozhodnutie však takéto vyhodnotenie neobsahuje a preto aj nezapracovanie environmentálnych opatrení navrhovaných ZDS je nezákonné a vecne nesprávne.

5) Úrad pri výklade a aplikácii práva nepoužil recepčnú normu podľa §66 zákona EIA, ktorou sa priamo prevzali do právneho poriadku SR všetky ustanovenia Smerníce o EIA. Úrad následne použil nesprávne intepretačné pravidlá, kedy porušil zásadu „lex generalis derogat lege generalis“, t.j. že všeobecný právny predpis je derogovaný (rušený) odobitnou právnou úpravou. Pre procesne správny postup tak nepostačuje postupovať podľa správneho poriadku, ale najmň podľa osobitných ptávnychnoriem a tie vykladať súčasne v súlade so Smernicami EIA.

Úrad nikde neuviedol, že by aplikoval recepčnú normu §66 zákona EIA a že počas rozhodovania prihliadal na eurokonformný výklad práva a také úplatňovanie procesných prostriedkov, ktoré by boli nielen inštitútmi

KÓPIA

podľa správneho poriadku, ale najmä inštitútmi podľa Smernice o EIA (ako medzinárodná zmluva má vyššiu právnu silu ako vnútroštátny zákon) a podľa osobitných ustanovení zákona EIA.

Uvedené sa týka osobitne konzultácie a zverejňovania informácií o životnom prostredí, ktorým sú venované aj osobitné odvolacie body, v ktorých analyzujeme nezákonnosť hlbšie podrobnejšie. Tieto práva podľa Aarhuského dohovoru (prístup k informáciám podľa čl.4 a čl.5 Aarhuského dohovoru) ako ani podľa Smerniceo EIA (konzultácie podľa čl.6 a násl. Smernice o EIA) nie je možné procesne vybaviť odkazom na §33 resp. §21 správneho poriadku práve preto, že tomu bráni zásada „lex specialis dergat lege generalis“ (osobitná právna úprava má prednosť) ako aj zásada „lege superior derogat lege inferiori“ (preávny predpis s vyššou právnou silou má prednosť) ako aj priama aplikovateľnosť Aarhuského dohovoru podľa čl.7 ods.4 Ústavy SR ako aj priama aplikovateľnisť Smernice o EIA podľa §66 zákona EIA.

V konečnom dôsledku tak úrad konal v rozpore so zásadou súčinnosti podľa §3 ods.2 správneho poriadku, nakoľko nedal ZDS možnosť chrániť oprávnené práva a záujmy zákonom predpísaným spôsobom podľa osobitných právnych predpisov Smernice o EIA, Aarhuského dohovory a zákona EIA).

Vzhľadom na skutočnosť, že ministerstvo neuplatňovalo eurokonformný výklad transpozičných noriem procesného charakteru ustanovených v znení zákona EIA č.24/2006 Z.z. (čím okrem iného porušilo aj čl.6 ods.5 Smernice o EIA) žiadame v zmysle recepčnej normy §66 zákona EIA č.24/2006 Z.z. o priame uplatňovanie Smernice o EIA v jej konsolidovanom znení tak, aby ňou predpokladané inštitúty informovania a participácie verejnosti boli v danom konaní reálne verejnosti umožnené minimálne v rozsahu:

1) Vzhľadom na skutočnosť, že úrad nezverejnil všetky podklady relevantné pre rozhodnutie podľa transpozičnej normy §24 ods.1 zákona EIA č.24/2006 Z.z. v rozsahu predpokladanom čl.6 ods.2 a ods.3 Smernice o EIA, s odvolaním sa na recepčnú normu §66 zákona EIA č.24/2006 Z.z. žiadame priamu aplikáciu čl.6 ods.3 konsolidovaného znenia Smernice o EIA (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011L0092-20140515#tocId8). Uvedené zahŕňa najmä (ale nie len) stanoviská ostatných účastníkov konania, stanoviská dotknutých úradov, obcí a iných inštitúcií ako aj odborné podklady k zámeru a ich zverejnenie na podstránke daného projektu na portáli enviroportal.sk: https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/xxxxxxxxxxxxx.
2) Vzhľadom na skutočnosť, že úrad nezrealizoval konzultácie s verejnosťou podľa transpozičnej normy §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z., s odvolaním sa na recepčnú normu §66 zákona EIA č.24/2006 Z.z. čl.6 ods.4 v súbehu s čl.6 ods.5 konsolidovaného znenia Smernice o EIA (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011L0092-20140515#tocId8) a to aj formou konzultácií s dotknutou verejnosťou, ktorá je predpokladaná práve v čl.6 ods.5 Smernice o EIA. Keďže podrobnosti ohľadne náležitostí konzultácie ustanovuje §63 zákona EIA, je potrebné priamu aplikáciu konzultácií podľa čl.6 Smernice o EIA zrealizovať formou pracovného stretnutia, ktorého predmetom budú okrem všeobecných náležitostí podľa Smernice o EIA aj: a) doplňujúce informácie o zámere; b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia; c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami; d) doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení; e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy. Závery konzultácie sa premietnu do rozhodnutia v jeho výrokovej časti ale aj v časti odôvodnenia.

Vzhľadom na skutočnosť, že úrad nezverejnil automaticky všetky relevantné podklady rozhodnutia aj bez vyzvania a to vzhľadom na čl.6 ods.2 a ods.3 Smernice o EIA v konsolidovanom znení v súbehu s čl.5 ods.3 písm.d Aarhuského dohovoru č.43/2006 Z.z. a to v kontexte s ustanoveniami §7 ods.2 písm.e zákona č.205/2004 Z.z. aplikovaných na predmetné zisťovacie konanie, týmto žiadame o relevantné informácie o životnom prostredí priamo v zmysle čl.3 ods.1 a ods.2 Aarhuského dohovoru č.43/2006 Z.z. (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204) a tieto informácie o životnom prostredí poskytnúť verejnosti tak, že úrad zverejnení všetky relevantné podklady rozhodnutia podľa čl.6 ods.2 a ods.3 Smernice o EIA v konsolidovanom znení na podstránke daného projektu na portáli enviroportal.sk: https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/xxxxxxxxxxxxx.

6) Obsahom konzultácií podľa §62 ods.3 zákona EIA (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-63.odsek-2) sú a) doplňujúce informácie, b) informácie o environmentálnych vplyvoch, c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami, d) upresnenie navrhovaných opatrení a e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy.

KÓPIA

Z predpísaných náležitostí neboli zabezpečené náležitosti podľa §62 ods.2 písm.a), b), c), d) a e). Nakoľko ZDS reagovalo na prvotnú doplňujúcu informáciu, je legitímne očakávať odpoveď na túto reakciu. Je totiž naplnením práva na konzultáciu a procesný naplnením legitímnych očakávaní na úplných informáciách o životnom prostredí ako aj procesným prostriedkom, ktorým verejnosť môže ovplyvniť výsledok projektu a ovplyvniť ho.

V konečnom dôsledku bolo teda ZDS znemožnené vykonať konzultácie podľa §63 ods,1 zákona EIA, nakoľko neboli naplnené hmotné obsahové predpoklady pre ich vykonanie v akejkoľvek forme a akýmkoľvek postupom. Nedostatočnou konzultáciou (či už v písomnej alebo ústnej forme) úrad uprel možnosť konzultovať projekt zákonom predpísaným spôsobom a tým je proces EIA nezákonný v čoho dôsledku je nezákonné aj samotné rozhodnutie zo zisťovacieho konania.

V zmysle §66 zákona EIA sa zákonom EIA preberá a priamo do právneho poriadku preberajú Smernice o EIA (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0052); preto aj interpretácia §63 zákona EIA nemôže byť podľa všeobecného a navyše vnútroštátneho predpisu, ale podľa osobitného a európskeho právneho predpisu, ktorý uvádza presne, čo sa konzultáciou sleduje, kto je jej adresátom a aký má byť jej výsledok. Z tohto hľadiska Smernica EIA jednoznačne ako adresáta konzultácie určuje dotknutú verejnosť a definuje konzultáciu ako nástroj participácie na rozhodovaní o životnom prostredí a súčasne ako nástroj informovania verejnosti o otázkach životného prostredia, čím sa majú realizovať okrem iného aj ústavné práva podľa čl.44 a čl.45 Ústavy SR, čl.37 a čl.41 Charty základných práv EÚ ako aj podľa čl.4 až čl.9 Aarhuského dohovoru.

7) Na stránke projektu (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/rozsirenie-vyrobnych-kapacit-1) neboli zverejnené predpísané náležitosti podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA (stanoviská dotknutých orgánov, stanoviská verejnosti, doplňujúce informácie). Podľa §24 ods.4 zákona EIA môže podať odvolanie aj ten subjekt, ktorý nebol účastníkom konania. Správne konanie sa riadi zásadou neverejnosti, teda neúčastník konania nevie ani využiť alternatívny spôsob získania týchto informácií. Pre podanie odvolania môžu byť podstatné práve informácie, ktoré nie sú v zámere ale sú podkladom rozhodnutia na základe dokazovania v zisťovacom konaní. Týmto spôsobom sa ipso facto zužuje informovanosť verejnosti o životnom prostredí a znižuje sa možnosť podať odvolanie podľa §24 ods.4 zákona EIA.

§24 ods.1 písm.i zákona EIA tvorí osobitnú právnu normu vo vzťahu k §3 ods.6 správneho poriadku vzhľadom na práva, ktoré sa tým upravujú. Nerieši sa tým nazeranie do spisu pre účastníkov konania, ale zabezpečuje sa tým ústavné právo na informácie pre verejnosť v oblasti životného prostredia tak, ako vyplývajú z čl.45 Ústavy SR, medzinárodnej zmluvy (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204) či z európskeho práva (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:32014L0052&from=sk) . Všeobecnou právnou normou, ktorá rieši situáciu kde je predmetom konania všeobecný záujem verejnosti a nielen účastníkov konania, je §3 ods.6 správneho poriadku, ktorý ustanovuje povinnosť zverejňovať informácie o takom konaní, ktoré je predmetom záujmu verejnosti.

Avšak aj keby §24 ods.1 písm.i nebolo osobitnou právnou normou k §3 ods.6 správneho poriadku; už sám §3 ods.6 zakladá povinnosť zverejňovať informácie, ktoré sú predmetom verejného zákona; že takými sú informácie o životnom prostredí je nepochybné, ako vyplýva z právnych predpisov upravujúcich informovanie o životnom prostredí.

Interpretačné kritériá obsahu právnej normy §24 ods.1 písm.i zákona EIA či §3 ods.6 správneho poriadku je nutné prispôsobiť ďalším právnym predpisom, ktorými sú okrem iného zákon č. 205/2004 z.z. a čl.5 Aarhuského dohovoru o systematickom zverejňovaní informácií týkajúcich sa životného prostredia. Úrady boli uvedené informácie povinné zverejniť aj bez vyzvania a to vzhľadom na čl.5 ods.3 písm.d v kontexte s ustanoveniami §7 ods.2 písm.e zákona č.205/2004 Z.z. aplikovaných na §24 ods.1 písm.i zákona EIA. Informačným systémom je portál enviroportal.sk a sledované činnosti v procesoch EIA na podstránke https://www.enviroportal.sk/sk/eia; preto každý zámer musí mať zverejnené informácie, ktoré ma príslušný úrad ako hmotnoprávny podklad rozhodnutia.

KÓPIA

Gramatický reštriktívny výklad §24 ods.1 písm.i zákona EIA či §3 ods.6 správneho poriadku je v rozpore so systematikou práva v oblasti zverejňovania informácií o životnom prostredí ako informácií verejného záujmu; nezverejnenie stanovísk dotknutých orgánov, dotknutých obcí, verejnosti, doplňujúcich informácií a prípadne ďalších vecných podkladov je tak porušenie práva na úplné a presné informácie o životnom prostredí podľa §45 Ústavy SR procesne zakotvené vo vyššie uvedených právnych predpisoch.

8) **Predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba líšili rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie tak ako predpokladá §22 ods.6 zákona EIA (**https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-22.odsek-6**)**. Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle §27 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Projekt je možné plánovať v inom dispozičnom riešení či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti je výnimočným a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti §3 ods.1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety §47 ods.3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie §22 ods.6 zákona EIA.V konečnom dôsledku nebol dodržaný účel a cieľ konania EIA v zmysle zákona EIA.

Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp.zn. 1S/295/2017 (https://www.slov-lex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5), ktorého argumentácia je obdobná.

ako aj z nasledovných vecných dôvodov:

- Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ (https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html) sa lokalita Skalica nachádza v 7. stupni ohrozenia horúčavami, 5. stupni ohrozenia suchom a 9. stupni ohrozenia povodňami. Ide o pomerne zriedkavý jav, kedy sa ohrozenie suchom nespráva inverzne k ohrozeniu povodňami ale tieto riziká sú obe veľmi vysoké.

  Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad teda nedostatočne vyhodnotil a zhodnotil vplyvy klimatickej krízy, keď v časti identifikácie klimatických vplyvov tieto neuviedol, hoci v čase vydania rozhodnutia už boli tieto vplyvy dostatočne známe a boli k dispozícii odborné podklady, ktoré boli zverejnené na webe rezortného orgánu a súčasne aj široko popularizované a medializované (https://e.dennikn.sk/3326932/v-akom-stupni-ohrozenia-extremnymi-horucavami-suchom-a-zrazkami-zijete-vyklikajte-si-svoju-obec-alebo-mesto/).

  Klimatické vplyvy teda je možné považovať podľa §32 ods.2 správneho poriadku za všeobecne známe skutočnosti, napriek tomu sa nimi úrad nezaoberal a neidentifikoval ich; čím si nezistil skutkový stav úplne a presne. Podobne možno za všeobecne známu skutočnosť považovať zoznam adaptačných opatrení, ktoré presadzuje ZDS. Napriek tomu ich úrad pri rozhodovaní nezohľadnil. Za všeobecne známe skutočnosti možno považovať aj Adaptačnú stratégiu SR na klimatické zmeny ako aj Adaptačnú stratégiu kraja ako aj dotknutého mesta/obce..

  Všeobecne známe skutočnosti nie je podľa §32 ods.2 správneho poriadku potrebné dokladovať ani osobitne zdôvodňovať, u notoriet sa predpokladá, že sú všeobecne známe a že sú známe aj úradu a úradníkom. Úrad teda nemal dôvod ich ignorovať či nezohľadňovať; naopak, v zmysle zásady materiálnej pravdy mal zistiť úplne a presne skutkový stav prejednávanej veci a to aj aplikabilitu klimatických rizík a k nim prislúchajúcich adaptačných opatrení, ktoré sú dnes už notorietami úrad nemá výhovorku, prečo ich nevyhodnocovať.

- V dôsledku nedostatočného a neúplného zhodnotenia vplyvov na klímu úrad rozhodol vecne nesprávne, nakoľko sa nezaoberal primeranými adaptačnými a mitigačnými opatreniami, ktoré je možné aplikovať. V dôsledku toho pri vyhodnotení nebral do úvahy možnosti zmierňujúcich opatrení v podobe tzv. retenčnej

KÓPIA

dlažby osobných parkovísk ale zaoberal sa iba možnosťou živičných resp. betónových povrchov, ktoré však vzhľadom na svoje fyzikálne vlastnosti (koeficient prechodu tepla) uvedené negatívne vplyvy na klímu (horúčavy a sucho) ešte zhoršujú a posilňujú. Naopak, tzv. retenčná dlažba obsahuje buď štrk alebo kamennú dlažbu, teda priaznivejším koeficientom prechodu tepla uvedené negatívne vplyvy zmierňuje, pričom tento efekt je ešte posilnený vodozádržnou a súčasne infiltračnou funkcionalitou tzv. retenčnej dlažby:

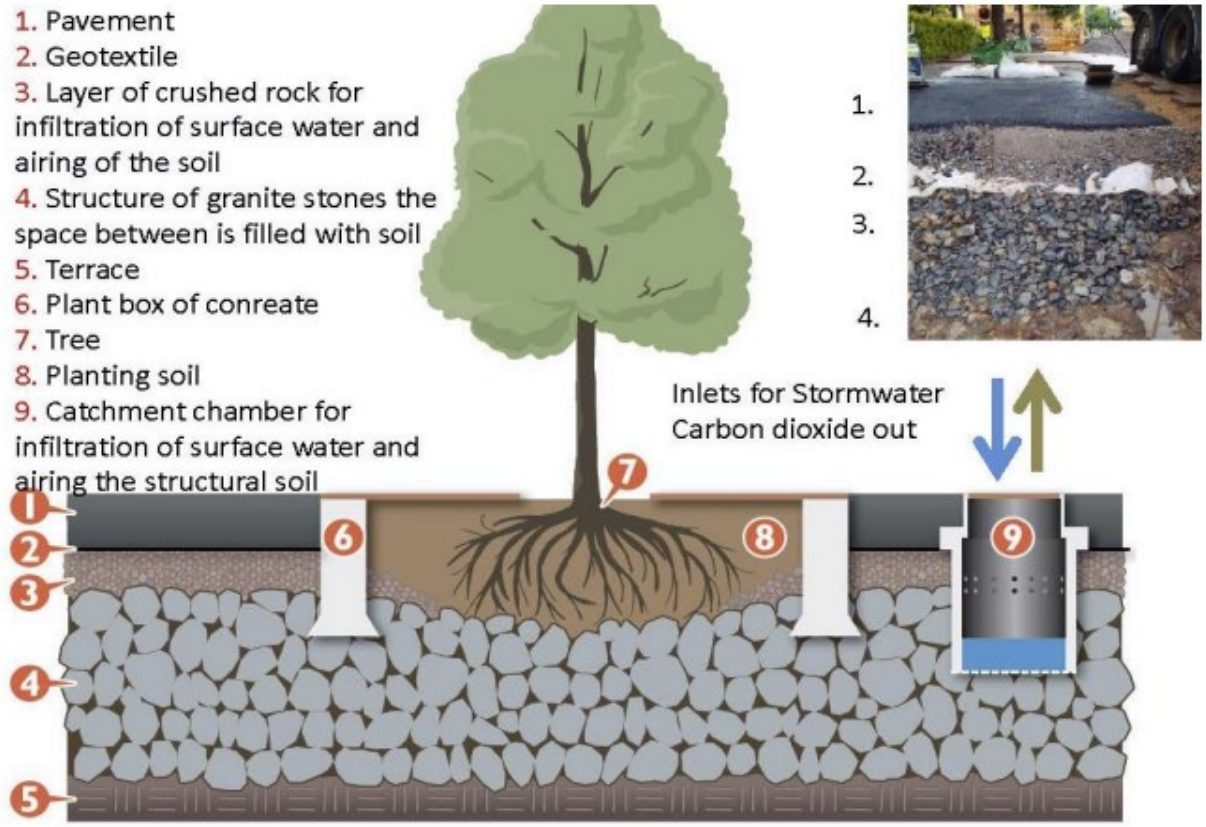

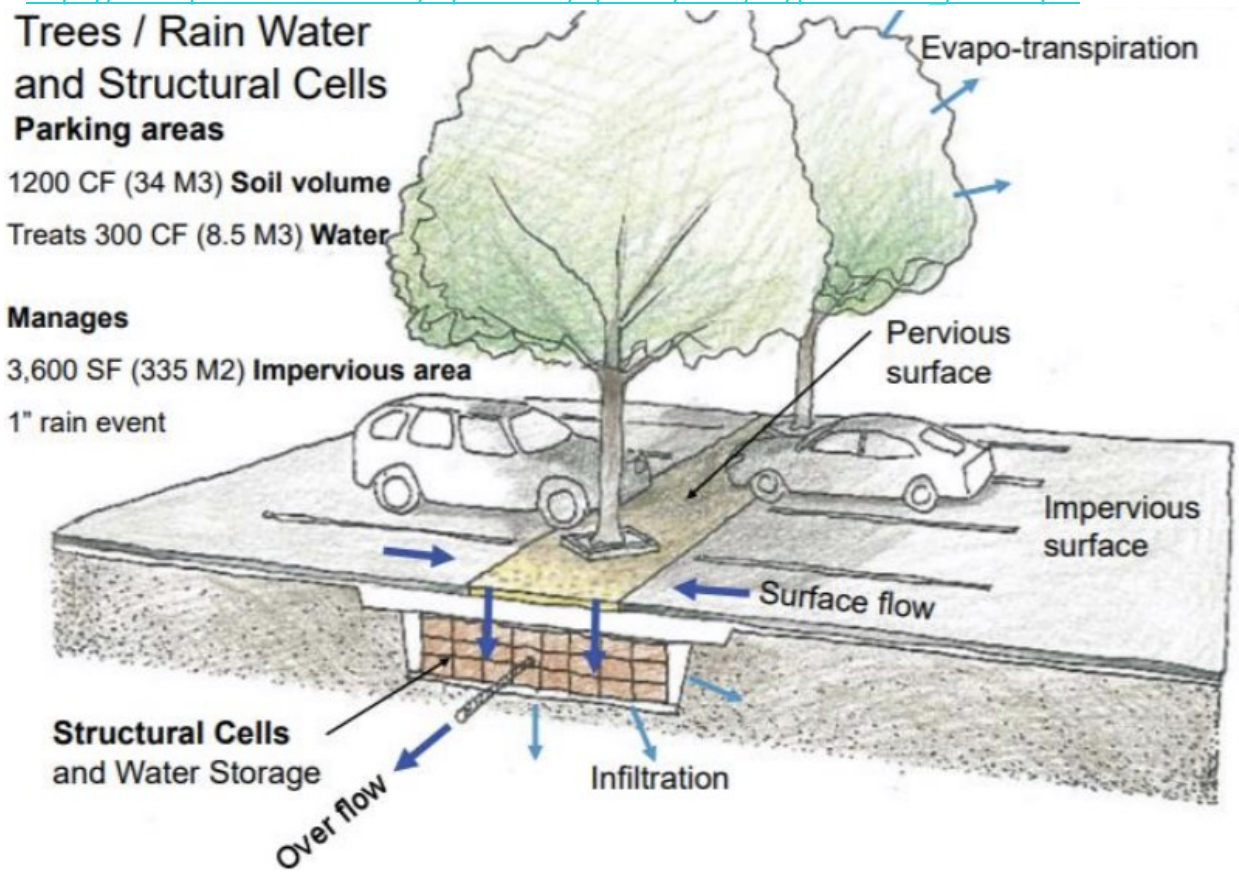

Parkovisko je taktiež nutné dotvoriť vhodným systémom drevín a taktiež prípravy územia pred položením samotnej stavebnej skladby parkoviska tzv. švédskym systémom, ktorý by posilnil efekt výsadby vo vzťahu ku klimatickým hrozbám a predstavuje aj lepšie nakladanie s vodami a je vytvorený práve pre aplikácie parkovísk a podobných spevnených plôch (napr. chodníky, areálové komunikácie):

KÓPIA

- https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf

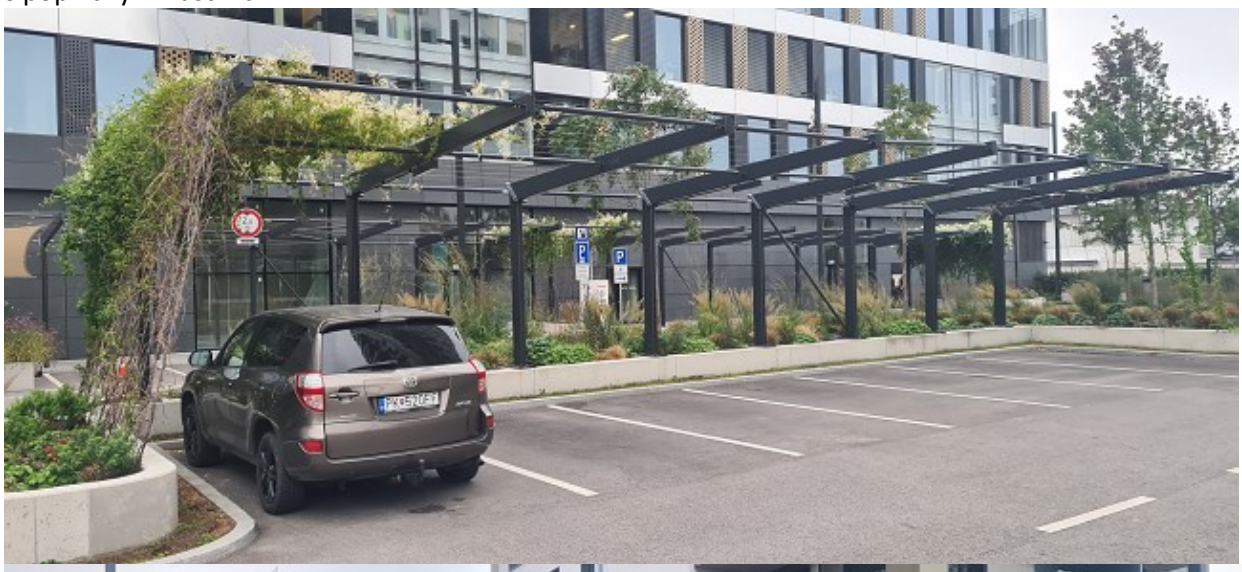
- https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf

Pre úplné minimalizovanie klimatických vplyvov je potrebné prekryť parkovacie miesta pergolami

KÓPIA

s popínavými rastlinami:

- V súvislosti so zámerom sme požadovali tzv. biosolárne strechy, t.j. fotovoltické panely na streche pod ktorými sú vegetačné rozchodníky. Uvádzame ako príklad aktuálnu aplikáciu z výrobnej haly spoločnosti HS-

KÓPIA

Tec, spol. s r.o. v Dubnici nad Váhom:

Fotografie sú z kolaudácie, ktorá prebehla začiatkom roku 2023; v prípade potreby sa obráťte na pracovníčku stavebného úradu v Dubnici s požiadavkou o ďalšie informácie v tomto smere: nikol.kosikova@dubnica.eu. Na tento zámer bol spracovaný zámer „Výrobný závod HS-Tec, spol. s r. o.“ a boli uložené podmienky rozhodnutím Okresného úradu Ilava č. OU-IL-OSZP-2021/000680-018 (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vyrobny-zavod-hs-tec-spol-s-r-o-dubnica-nad-vahom) v zmysle rozhodnutia o zmene č. OU-IL-OSZP-2021/001469-025 (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vyrobny-zavod-hs-tec-spol-s-r-o-)

V prípade potreby vieme dohodnúť kontakt s firmou HS-Tec, spol. s r.o. v Dubnici inštaláciu si obzrieť, lebo v rámci realizácie biosolárnej strechy v spolupráci s nami urobili takú realizáciu stavby, aby táto ich prevádzka slúžila aj ako inšpirácia a príklad dobrej praxe aj pre iné spoločnosti; aby sa naučili aj iní používať zelené strechy či aby posúvali technické riešenie ďalej. Súčasne si môžu vymeniť praktické informácie so stavbou ale aj užívaním.

Z hľadiska procesných povinností úradu tento porušil zásadu materiálnej rovnosti podľa §3 ods.5 správneho poriadku, nakoľko ako neuviedol konkrétnu podmienku vegetačnej strechy, aj keď je to bežná podmienka, ktorú iné orgány posudzovania vplyvov na životné prostredie bežne v rozhodnutiach uvádzajú; príkladmo uvádzame rozhodnutie MŽP SR č. 4230/2022-11.1.1 /šm k zámeru „Modernizácia a ekologizácia ZEVO OLO – linky K3 a K2“ (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/modernizacia-ekologizacia-zevo-olo-linky-k3-k2-) alebo v rozhodnutí Okresného úradu Bratislava č. OU-BA-OSZP3-2023/066070-014 k zámeru „Vysokoúčinná kombinovaná výroba elektriny a tepla v SCZT Západ“ (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vysokoucinna-kombinovana-vyroba-elektriny-tepla-ako-nahrada-za-sucasne) alebo rozhodnutie Okresného úradu Senec č. OU-SC-OSZP-2022/004218-027 k zámeru „Logistic park Triblavina - HALA C“ (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/logistic-park-triblavina-hala-c) alebo Okresného úradu Ilava č. OU-IL-OSZP-2022/000071-025 k zámeru „DCA Park Ilava“ (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dca-park-ilava) alebo Okresného úradu Ilava č. OU-IL-OSZP-2022/001625-027 k zámeru „NEWAYS SLOVAKIA - VÝROBNO - SKLADOVÁ HALA (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/neways-slovakia-vyrobno-skladova-hala) alebo Okresného úradu Spišská Nová Ves č. OU-SN-OSZP-2022/009057-016 k zámeru „Dostavba a rekonštrukcia lôžkovej časti NsP v Spišskej Novej Vsi“ (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/dostavba-rekonstrukcia-lozkovej-casti-nsp-v spisskejnovej-vsi-) alebo Okresného úradu Kežmarok č. OU-KK-OSZP-2023/002327-031 k zámeru „Výrobný areál – Veľká Lomnica“ (https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/vyrobny-areal-velka-lomnica). Sú to príkladmé rozhodnutia naprieč rôznym charakterom nerezidenčných a neratailových projektov a to naprieč celým Slovenskom, čo dostatočne preukazuje, že sa jedná o bežné environmentálne opatrenie ukladané po

KÓPIA

celom Slovensku rôznymi okresnými úradmi.

Úrad zároveň nevysvetlil takýto odklon od bežnej aplikačnej praxe, čím porušil nielen zásadou materiálnej rovnosti rozhodovania, podľa ktorej je potrebné v obdobných prípadoch rozhodovať rovnako ale aj svojvoľne, nepreskúmateľne a nepochopiteľne nakoľko tento odklon úrad nevysvetlil.

Vo výsledku je napadnuté len formalistickým dokumentom, ktorým sa ipso facto umožňuje získať povolenie na realizáciu navrhovanej činnosti ale bez toho, aby bola predmetom účinného posudzovania vplyvov na životné prostredie ako spôsobu zabezpečenia vysokej ochrany životného prostredia. Proces vedúci k rozhodnutiu nedostatočným spôsobom uplatňuje ustanovenia osobitných právnych predpisov ohľadne participácie verejnosti čo sa týka ako prístupu k informáciám tak aj k reálnej možnosti projekt reálne ovplyvniť. Úrad postupoval tak, že práva verejnosti neboli a ani nemohli byť reálne naplnené.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

♥Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. ♠ S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. ♦ Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. ♣ Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.
★ **Zásady Integrity konania ZDS**: https://enviroportal.org/portfolio-items/zasady-integrity-konania-zds/
★ **Environmentálne princípy činnosti ZDS**: https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalne-principy-cinnosti-zds/

ZDS je inštitúciou, ktorá zasvätila svoju činnosť dôslednej ochrane životného prostredia a jeho neustáleho zlepšovania. Snaží sa o faktické zlepšovanie životného prostredia komunikáciou a osvetou medzi všetkými, kto do neho zasahuje ale zasadzuje sa aj o právnu ochranu životného prostredia účasťou v povoľovacích konaniach (https://opac.crzp.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=FD287398550734C849BF16BBBA89), kde je neštátnym kontrolórom vecnej a právnej správnosti rozhodnutí úradov t.j. aby úrady rozhodovali tak, že ďalší socio-ekonomický rozvoj je v symbióze s rozvojom a ochranou životného prostredia, čím sa snaží o Zelenú transformáciu Slovenska ako súčasti európskej Zelenej transformácie (https://ec.europa.eu/reform-support/what-we-do/green-transition_sk).

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS **https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in**, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,
--

Združenie domových samospráv | sekretariát
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.enviroportal.org
www.climaterealityproject.com